

LAIKAS

"EL TIEMPO"
SEMANARIO LITUANO
I a QUINCENA
DE MAYO, 1952
Nº 66 - Año V

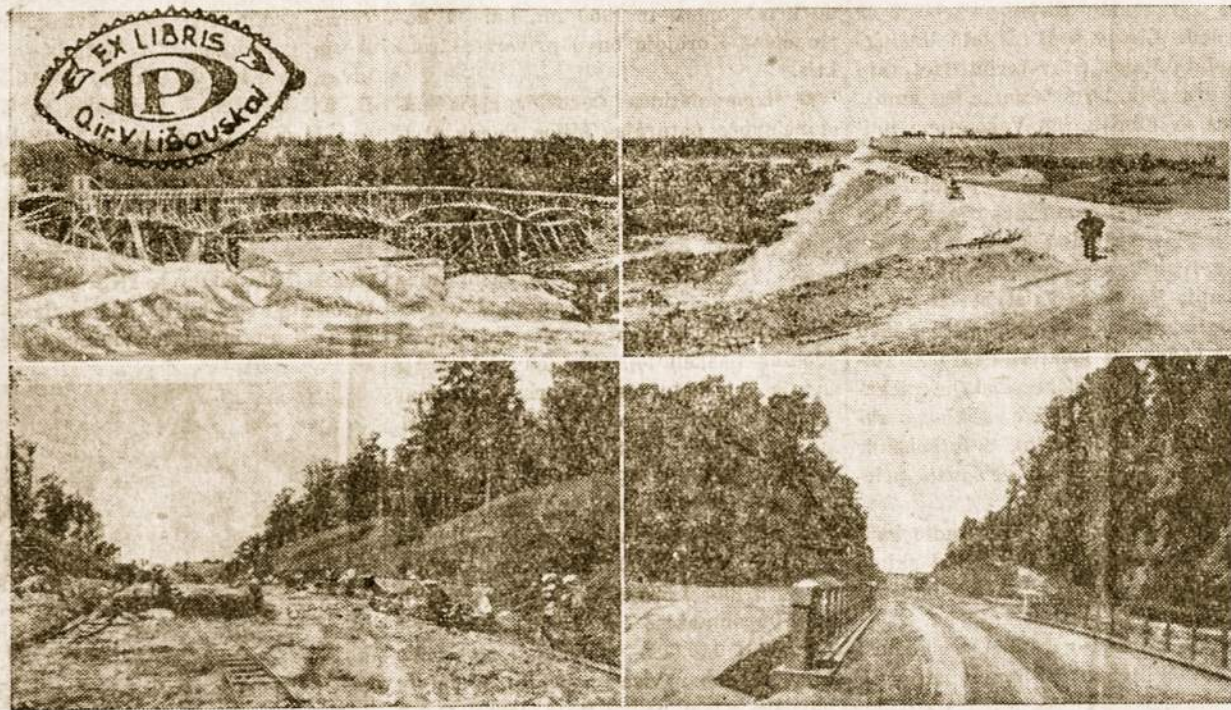
Europos kariuomenė ir kas toliau

VOKIEČIAI DAR VIS SPYRIUOJASI

Po septynių metų ir vienos dienos nuo kapituliacijos Vokietija įžengė į naują laikotarpį. Ji įėjo į karinę sąjungą su keturiais buvusiais savo priešais ir vienu sąjungininku, kuris vėliau taip pat tapo jai nedraugas. Buvo sudaryta karinė Europos sąjunga, į kurią įėjo Prancūzija, Belgija, Olandija,

mams ir jungtinės kariuomenės sudarymui. Tačiau daug labiau visus sujaukino vadinamas JAV jūrų laivyno vado admiralo Fechteler pareiškimas, kurį paskelbė Paryžiaus dienraštis "Le Monde". Šio laikraščio pranešimu admiral Fechteler yra slapta pareiškęs, kad karas yra neišvengiamas prieš 1960 m. ir kad amerikiečių laivynas Europoje negalėtų ilgai lai-

laisvių, kurie patys pareiškia nenorį grįžti, o komunistų vadai reikalauja juos gražinti. Tokių susidaro apie 60 tūkstančių. Jau kuris laikas pasitarimai beveik kasdien trunka tik po kelias ar keliolika minučių, ir aliantai grąšo juos visiskai nutraukti, kol patys komunistai neturės ką nors naujo pasakyti. O fronte pastarosiomis dienomis vis dažniau žvalgybos

Gražūs mūsų Tėvynės Lietuvos vaizdai.

Liuksemburgas, Italija ir Vokietija, ir pavadinta Europos Gynybos Bendruomenė, arba iš anglų kalbos sutrumpintai vadinama EDC.

Europos valstybės prie tokios sąjungos sudarymo nepriėjo taip lengvai. Tik po ilgų, nuobodžių ir diplomatų bei karinių atstovų išvarginusių derybų, pasitarimų ir konferencijų buvo rastas bendras kelias, kuriuo bent įmanomai gali eiti drauge. Kol galėjo sudaryti vieningą Europos gynybos kariuomenę, reikėjo nugalėti tautines ambicijas, politinį neapdirumą, valstybinį savanaudiškumą, vienu kitais nepasitikėjimą, o taip pat ir Maskvos nuolat daromas kliūtis.

Beto, Vak. Vokietija gyvena taikos sudarymo su savo nugalėtojais išvakarėse. Nors ji tapo jungtinės kariuomenės dalininkė, bet prieš taikos sąlygas vis dar spyriuojasi. Vokietijos vadai pajuto, kad jie jau pradeda atsistoti ant savų kojų ir gali ne tik laukti sąlygų iš nugalėtojų, bet ir patys jas statyti. Todėl jie nori galimai daugiau laisvių išsiderėti ir tuo pačiu metu galimai daugiau užsitikrinti, kad bus ginami puolimo atveju. Net devynias valandas trukęs Ministrų ir partijos vadų posėdis rodo, kiek daug reikšmės duodama tai naujam taikos sutarčiai. Tačiau vokiečiai turi pagrindinį rūpinimą Vakarų užtikrinimu ginti Vokietiją. Juk nėra negalima, kad komunistinė Vokietijos dalis, nepriešus prieš Maskvos pasiūlyto abiejų dalių susitarimo, gali panorėti tai jėga įvykdyti. Tada Vokietija virstų antrąja Korėja, kur brolis turėtų kariauti prieš brolių. O kad tai galėtų būti, rodo naujoji sovietų vykdoma Berlyno blokada. Dėlto net toks Vakarų šalininkas min. pirm. Adenauer budriai dairosi tiek į Vakarus, tiek į Rytus, norėdamas savo tėvyne padaryti visiškai laisvą ir kartu užtikrinti tos laisvės išlaikymą.

SENSACINGI PRANEŠIMAI SUKRETE EUROPA
Visai neseniai JAV-bių jungtinių jėgų štabo viršininkas gen. O. Bradley pareiškė, kad Rusija gali pulti Vakarus 1953 ar 1954 m. Tas pareiškimas padarė įtaką greitesniems Europos pasitari-

kytis kaip tris dienas prieš sovietų puolimą. Karą laimės tas, kuris turės Gibraltarą, Dardanelus ir Sueso kanalą. Iš to turėtų sėkti išvada, kad Europos kariuomenės sudarymas yra nenaudingas ir kad reiktų visos gynybos centrą perkelti į Viduržemio jūros pakraščius.

Minėtas laikraštis skelbia, kad tos žinios yra gautos iš anglų žvalgybos, patyrusios tai JAV-bėse. Tačiau Amerika griežtai paneigė, kad tai kilo iš Fechtelerio. Anglų laivyno ministerija skelbia nieko nežinanti apie tokią pareiškimą kilme. "Le Monde" aiškių įrodymų nedavė, nors ir toliau tvirtina, kad jo žinios yra tikros. Dėlto rimtesnėji Europos ir JAV spauda spėlioja, kad tos žinios gali būti du šaltiniai: arba anglai nori sukompromituoti admiral Fechtelerį, kuris yra kandidatas į jungtinio laivyno vadus, arba prancūzų antiamerikietiški "neutralistai" nori sutrukdyti Europos kariuomenės sudarymą. Kai kurių spėjimu gali būti dar ir trečias šios žinios šaltinis, būtent sovietų agentų manevras prieš Europos susijungimą bendrai gynybai. Bet šiaip ar taip ši žinia gerokai sušnervino Vakarų politinius sluoksnius.

KOREJOJ ĮTAMPA AUGA

Tuo tarpu Korėjos paliaubų pasitarimai nejudė iš vietos. Daugybė vienu ir kitu pateiktų projektų bei jų pataisais nuolat reikia keisti. Dabar liko svarbiausia nesutarimo kliūtis — belaisviai. Tai yra ne kas kita, kaip kova už žmoniškumą. Amerikiečiai nesutinka gražinti tų komunistų be-

susitikimų ir net smarkių susirėmimų pasitaiko, nors pagrindinių jėgų dar nė vieni nejudina.

SU BAIME ŽIŪRIMA Į ATEITĮ

Įtempimui nuolat didėjant, visi jaučia, kad lemiamoji valanda gali išmūsti kiekvieną minutę. Karo niekas nelaukia ir jo bijo, bet taikytis nenori, nes nenori daryti nuolaidų. Taip pat visi žino, kad ateities karas bus baisesnis ir žiauresnis negu iki šiol buvo. Prancūzų generolas De Gaulle mano, kad S. Amerika 1954 m. bus tokia stipri, jog pareikalaus iš Rusijos taikos, kuri jai, norint gyventi ligšioliniu gyvenimu, bus neįmanoma. Amerikiečiai neseniai paskelbė turį atominę patranką ir atomu varomą nepaprastą patvarumą lėktuvą. Taip pat esąs išrastas aparatas, kuris padės išjungti priešo lėktuvų radarą, juos suklaidinti ir nukreipti nuo tikslo.

Tačiau tuo pačiu metu anglams nesiseka deryboms su Egiptu. Egiptiečiai net pareiškė, kad naujų anglų pasiūlymų deryboms daugiau nebepriims. Dar neišku, kokių išvadų ims vieni ir kiti, bet nesunku suprasti, kad JAV-bės turi pasiruošti galimybei kariauti paties vienos prieš sovietus, o būvisi galingoji Britų imperija turi užleisti pozicijas amerikiečiams.

Todėl karo galimybės, Vakarų nesutarimai ir naujai technikos išradimai kreipia visų baimingą žvilgsnį į ateitį. Technikos pažanga kyla, bet išradimų autorius — žmogus dreba iš baimės dėl savo paties paleisto ir negalimo pagauti pavojingo technikos vaiko, kuris graso paties išradėjo gyvybei.

Žmonijos Mokslo ir Kultūros Istorija

Dr. M. Gimbutienė ir prof. S. Suziedėlis lankėsi Yale universitete (New Haven, Conn., JAV) pas profesorių Dr. Ralph E. Turner, vyriausiąjį redaktorių UNESCO ruošiamos "Žmonijos Mokslo ir Kultūros Istorijos". Veikalas bus 6 tomų, paruostas ir išleistas iki 1956 metų pabaigos. Prieš tai keturis kartus per metus bus leidžiamas Paryžiuje žurnalas "Cahiers de l'Histoire Mondiale" (Pasaulio Istorijos žurnalas). Jame bus spausdinami straipsniai, paruosti minė-

tam veikalui, ir kritiškos pastabos. Pirmas numeris bus išleistas 1953 m. kovo mėnesį. Su prof. Ralph E. Turner išsiaiškinta, kad Lietuva liečiančių straipsnių gali būti apie 5-7, kiekvienas po 20 puslapių (600 žodžių puslapyje). Jie turi liesti Lietuvos priešistorę (ryšium su visa šiaurės rytų Europos sritimi), lietuvių kalbą, tautosaką, liaudies meną ir papročius, teisę, dailę, literatūrą ir mokslą, ūkinius - socialinius santykius ir

Gegužės 13 dieną atmintime Lietuva

Vykstant Lietuvos pirmajam Tautiniam Eucharistiniam Kongresui, lietuvių tauta buvo paaugota Jėzaus Švenčiausio širdžiai. Pamaldumas į Jėzaus Švenčiausio širdį gražiai išaugo. Daugelyje Lietuvos apylinkių neliko šeimos nepasivaikojusios Jėzaus Šv. širdžiai, Maldos Apaštalavimas tapo viena iš skaitlingiausių Lietuvos organizacijų, kurioje sutilpo ir kunigai, ir aukšti kariniai, ir kiti inteligentai, ir miestų darbininkai, ir kaimo artojai. Iš to gimė daug gražių religinio gyvenimo tradicijų.

Visiems lietuviams laisvame pasaulyje minint Lietuvos pirmojo karaliaus Mindaugo krikšto 700 metų sukaktį ir atžymint Lietuvos Bažnytinės Provincijos įsteigimo 25 metų sukaktį, tos Provincijos Metropolitui Arkivyskupui J. Skvireckui vadovaujant, Lietuvių tauta buvo paaugota Švenčiausios Marijos Nekalčiausia širdžiai. Tas aktas buvo padarytas sekant Šv. Marijos paraginimus, padarytus Fatimos apsišveikimuose. Nors tai dar tik metai laiko nuo šio akto, tačiau jau matosi gražių dvasinių rezultatų. Ne tik šv. Kazimiero vardo Lietuvių Kolegija Romoje, bet jau visa eilė lietuvių bendruomenių laisvame pasaulyje yra pasėkė anuo aktu. Atsirado pasauliečių katalikų tarpe labai gražios iniciatyvos plėsti lietuvių tarpe į Šv. Marijos Nekalčiausią širdį, sekant jos pamokymus Fatimoje.

Pagarbinti Šv. Marijos Nekalčiausią širdį liturgijoje yra skirta rugpjūčio 22

diena. Gegužės 13 dieną ne visur ir ne visiems gyvenimo aplinkybės leis iškilmingiau paminėti. Ta diena tačiau lietuvių tarpe turėtų būti atžymėta dvasiniu būdu. Kur nėra galima ko nors daugiau ta dieną padaryti, nereikia stebėtis; gražios tradicijos kuriasi pamažu ir reikalauja išvermės. Vis tačiau tą dieną susijunkime bendrai karštai maldai. Kas negalės tą dieną gal net bažnyčios atnaujinti, priimti šv. Komunijos, tai nors tos dienos visas maldas, visą darbą visi sutartinai paaugokime Šv. Marijai už mūsų kenčiančią tautą ir Tėvyne. Tautos kančios, mūsų ilgesys yra labai dideli, trunka labai ilgai, tačiau tai neturi atšaldyti mūsų pasitikėjimo Dievu ir Šv. Marija, mūsų išvermės savo tautą gelbėti maldomis ir darbais; mūsų pažiūra į tautų likimą neturi būti stabmeldiška — Dievo palaima skaitanti tik žemiškus pasisekimus. Dievo keliai — ne mūsų keliai. Mes persilpni juos visus stebėti. Visokių atveju tebus garbė Viešpaties vardui. Mūsų elgesys tik tada bus nuoseklus, jeigu į Dievą ir Šv. Mariją tuo daugiau šauksime už mūsų tautą, juo daugiau ta tauta kenčia, juo daugiau ji yra reikalinga dangiškos pagalbos.

GEGUŽĖS 13 JI DIENA TEBŪNA VISŲ PASAULIO LIETUVIŲ MALDOS DIENA UŽ LIETUVĄ!

VYSK. V. BRIZGYS.
P. S. JAV ir Kanados lietuviai kunigai tos šventės paminėjimą nukėlė į gegužės 18 d., sekmadienį.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Iš patikimų šaltinių gautomis žiniomis Lietuvoje gyvenimas vis sunkėja. Gyventojus vis daugiau slegia maisto stoka. Dėl pasunkėjusių mitybos sąlygų džiava sergančiųjų skaičius nepaprastai didėja. Ypač daug džiava susirgimų jaunimo tarpe. Apie 25% Lietuvos jaunimo serga džiava. Tik sunkiai susirgusieji guldomi į sanatorijas. Šiaip jau sergantieji verčiami dirbti sunkius darbus. Kai kur džiava sergantieji nakčiai patalpinaimi į dispanserius, gi rytą turi eiti darben.

Neseniai į laisvąjį pasaulį atbėgę trys žvejai — Kublickas, Grišmanauskas ir Paulauskas — pasakoja, kad vysk. Paltarokas dar yra gyvas ir gyvena Vilniuje. Kunigai dažnai suimami, palaikomi kalėjime po pusę metų ar metus. Po to vieni išvežami, kiti paleidžiami. Bažnyčiose, kurios dar atdaros, pamokslai sakomi, bet kalbama tik iš evangelijos. Senesnieji kunigai, kuriems jau ir šiaip mažai teliko gyventi, kartais pasako ir vieną kitą stipresnį žodį prieš komunizmą. Kopylytėlis ir kryžiai daug kur išvartyti ir sušaudyti, langai išdauzyti. Net lavonus raudonarmiečiai kartais iškasa, jieskodami aukso ir geresnių drabužių.

Drausmė darbininkams tiesiog geležinė. Jei kas pavėluoja bent 5 minutes į darbą, tai už pirmą kartą tris mėnesius iš jo algos išskaito po 25 proc. atlyginimo. Už antrą pavėlavimą gali būti atskaitytas dar didesnis procentas algos jau per metus laiko. Trečią kartą pavėlavęs baudžiamas trimis metais kalėjime ar ištrėmimu į priverstino darbo stovyklą. Todėl Lietuvos kalėjimai dabar perpildyti. Klaipėdoje buvo nubaustas vienas geras mechanikas, kuris turėjo savo sergančią motiną nuvežti į ligoninę ir dėlto pavėlavo. Jis gavo tris metus kalėjimo.

Į Lenkiją išvyko daug lenkų ne tik iš Vilniaus miesto, bet ir iš viso krašto. Tarp pasilikusių lenkų ir lietuvių, visiems kenčiant tą pačią okupacinę priespaudą, nesutarimų neliko. Druskininkai dar yra Lietuvos ribose.

Lietuvoje, kaip praneša "Ch. D. New Service", ruošiamasi įvesti rusiškas

trumpą politinę apžvalgą. Straipsniai gali būti paruosti anglškai, prancūziškai arba ispaniškai. Kai kurie galėtų pasirodyti jau pirmame žurnalo numeryje. Temos turi būti pateiktos iki birželio 4 d.

Kas tais klausimais turėtų kokių pasiūlymų ar norėtų platesnės informacijos, prašoma rašyti Dr. M. Gimbutienė, 250 Columbia Road, Dorchester, Mass. Ji yra sekretorė komisijos, sudarytos prieš Patariamąsias Lietuvių Grupės palaikyti ryšius su minėto veikalo redakcija ir suteikti bendradarbiams lietuviškai medžiagai paruosti. Į Komisiją įeina dar prof. dr. J. Puzinas ir prof. S. Suziedėlis. —PLG.

raides lietuviškam rašui. Pakartojama tai, ką caras buvo padaręs Lietuvoje anais vergijos laikais.

Svedijoje leidžiamas anglų kalba "News-Letter" plačiai aprašo tuos būdus, kurių imamas Lietuvoje ir kituose bolševikų okupuotose kraštuose rusinimui suintensyvinti. Lietuvių, latvių ir estų kalba turi būti pritaikytos prie "generalinės Maskvos linijos". Direktyvos buvo duotos visų tų kraštų kalbininkams ir tuo tikslu buvo suaukta konferencija vasario 19-23 d. d. Rusinimo imtis buvo išskeltas reikalas šiais motyvais: 1) kadangi, verčiant marksizmo teoretikų raštus, turi būti laikomasi griežčiausio tikslumo, 2) baltų kalbos, pasiskolindamos žodžius iš "turtinčiausios pasaulio rusų k." tuo pačiu tik praturtins savo žodyną ir pačios tobulės, 3) iš kitos pusės baltų k. tuo būdu pasidarys "gynesnės", galėdamos nusikratyti visokiąs "eksploatatorių klases, kapitalistinės santvarkos žargonais" ir "religiniais archaizmais", 4) palengvės pats vertėjų darbas, 5) o toji procedūra padės sovietinėms tautoms lengviau vienai kitą pažinti. Baltai, anot minėto žurnalo, caro laikais iš rusų kalbos buvo pasiskolinę ne daug žodžių, kaip stražninkas, uždėninkas, nahaika ir kt... Užtat dabar tas kalbas turės užplūsti tūkstančiai šios rūšies svetimybų.

CD News Service N. 7 skelbia, kad Lietuvoje ir kt. Pabaltijo kraštuose prasidėjo nauja išvežimų banga. Per Volgodos ir Kenosos stovyklas nuo pereitų metų lapkr. iki š. m. sausio buvo pervaryta daugiau kaip 10.000 deportuotųjų, daugiausiai iš Lietuvos. Jie paskirstyti pirmoj eilėj po Archangelsko sritį, ypač prie upių, ir turi kirsti miškus. Be maž tuo pačiu laiku kiti 15.000 buvo ištrėmti į Komi sritį, prie Uralo. Šie tremtiniai vadinami "savanoriais", nes prieš ištrėmiami turėjo pasirašyti tam tikrus pareiškimus, jog patys "savo noru" vyksta į tas sritis dirbti. Iš to daroma išvada, kad karo atveju bolševikai nesitiki ilgai išbūsią Pabaltijo kraštuose.

Pranešama, kad paskutiniu laiku komunistinės Vilniaus, Kauno, Klaipėdos ir Šiaulių radio stotys sudvigubino savo veiklą propagandos srityje. Tuo norima atsispirti "Amerikos Balso" Laisvosios Europos ir Vatikano radio lietuvių kalba skelbiamoms iš laisvojo pasaulio žinioms.

Turkija pabėgėlių klausimą išsprendė labai pavyždingai. Pereitais metais iš Bulgarijos ištrėmtoms 37.000 pabėgėlių šeimoms, iš viso 160.000 žmonių, iš numatytų 25.000 būtų 20.000 buvo paruosti jau pirmosiomis šių metų savaitėmis. Likusieji 5000 būtų bus baigti statyti iki vasaros. Visi pabėgėliai ūkininkai įkurdinami žemės ūkyje ir, be buto, gaus dar 25 margus žemės ir 5 margus ganyklų, taip pat pakinktus, reikalingus gyvulius ir k. 100.000 naujų pabėgėlių dar laukiama atvykstant.

TODOS POR EL DESTINO COMUN

Dias atrás, en el aula magna de la Facultad de Derecho y Ciencias Sociales de la ciudad de Buenos Aires, el presidente de los argentinos usó de la palabra ante un crecido número de funcionarios pertenecientes a los ministerios de Hacienda, Economía, Finanzas, Industria y Comercio y Agricultura y Ganadería que prestan servicio en el interior del país.

Esa oportunidad el general Perón fijó las directivas a las que deberán ajustarse dichos funcionarios en la campaña de difusión del Plan Económico 1952 que deberán efectuar en coordinación con la Subsecretaría de Informaciones de la Presidencia de la Nación en más de 1.000 ciudades de la República.

Luego de solicitarles una amplia e inteligente colaboración, el primer magistrado manifestó: "hemos fijado un Plan Económico sencillo y práctico para realizar en el año 1952. Su acción ejecutiva es a la vez formativa y educativa. Su aplicación está destinada a una racionalización económica con beneficio financiero. Su práctica está dirigida a formar en el pueblo argentino una conciencia económica en la popular, en lo familiar y en lo individual".

Bastarían estos conceptos para que todos los habitantes del país, sean funcionarios, industriales, comerciantes, obreros, trabajadores de la tierra, ganaderos, etc., se compenetraran de la misión que les compete en la hora presente. Pero el general Perón fue más allá. "En un mundo en que las naciones más poderosas de la tierra — añadió — se inclinan frente a la imposición económica y política de los imperialistas, la República Argentina sigue perteneciendo al grupo cada vez más pequeño de naciones li-

bres que no han encadenado ni su economía ni su porvenir al carro de los vencedores".

Nuestro país está, pues, exento de esos trastornos de índole internacional. Pero es indispensable que se cumplan las directivas del general Perón si queremos mantener nuestra independencia económica, nuestro bienestar y nuestra soberanía. Cada argentino debe estar, persuadido de que vivimos años de lucha en los que se juega el porvenir del país.

Y mientras todos se unen en el esfuerzo, está también el campo argentino cuya prosperidad ha de edificarse sobre una nueva estructura técnica y económica. Para lograrlo se ha elaborado ya el maecológico nacional, el crédito agrario planificado, y mientras esto se concreta definitivamente, la mecanización del agro ha de acentuarse con criterio ordenado y económico, sin pausas ni demoras hasta que nuestras explotaciones rurales constituyan una expresión completa de voluntad de trabajo y de eficiencia productiva. Por algo el gobierno dentro de los planes de utilización de nuestras, ha dado prioridad a la importación de equipos mecánicos y ha facilitado a los fabricantes nacionales de maquinaria agrícola la importación de las materias primas indispensables para que aceleren el ritmo de su producción.

Frente a tales perspectivas, ningún ciudadano, ni siquiera los más indiferentes, deben cruzarse de brazos. El Plan económico 1952 con fundamentos ampliamente justicialistas, actualiza lo que alguna vez dijo el general Perón: "Seamos todo artifices del destino común, y ninguno instrumento de la ambición de nadie".

PRODUCCION Y UTILIZACION DE SEMILLAS SELECTAS

La preocupación constante del gobierno justicialista por la mejora e intensificación de los cultivos, se trasluce a través de cada medida adoptada en relación con las actividades agrarias. Una de ella de trascendental importancia, acaba de materializarse en un decreto del Poder Ejecutivo, por el cual se autoriza la realización de un plan de intensificación de la producción y utilización de semilla selecta para la siembra.

La experiencia ha demostrado el acierto de una fiscalización estatal en las distintas fases de la producción agraria y de la comercialización de los productos del campo. Y en esta fiscalización no es de los aspectos menos interesantes el que se refiere al empleo y distribución racionales de las semillas selectas. La necesidad de mejorar estas semillas y la conveniencia de utilizarlas en forma adecuada, han conducido a la preparación del decreto que se comenta y que ha de repercutir favorablemente sobre el desenvolvimiento de los distintos cultivos.

El plan a que se refiere el documento legal de referencia incluye en su parte dispositiva la autorización al ministerio de Agricultura y Ganadería para adquirir semillas de cereales y lino de distintas variedades, provenientes de la cosecha 1950/51 y remanentes de semilla de trigo de la cosecha 1951/52. Asimismo se autoriza al citado departamento de Estado para la adquisición de otras

semillas, de acuerdo a las posibilidades del mercado nacional y extranjero.

Todas estas simientes se encuentran destinadas a su venta a los agricultores a precios de fomento, así como para el gran cultivo, a nuevas multiplicaciones y a siembras de experiencia y fomento. Y en cuanto a eregaciones que la aplicación del decreto exija, se determina también en su parte dispositiva que los mismo serán cubiertos mediante un crédito abierto por el Instituto Argentino de Promoción de Intercambio, da hasta la suma de 45.000.000 de pesos. Esta suma será aplicada tanto a la adquisición de las semillas como a los gastos que demande su distribución y los derivados de la propaganda que el plan exija.

Se trata, como se ve, de un plan integral en el que han sido estudiados hasta los menores detalles, a fin de obtener del mismo con plena eficacia los fines que se persiguen. Plan que no habría podido ser desarrollado sin el sistema de cooperación interministerial que caracteriza a toda la acción del gobierno justicialista. Como tampoco habría tenido tan feliz conclusión sin la existencia de un organismo como el IAPI, cuya vastedad de acción le permite desarrollar una actividad crediticia de tan benéficos resultados como los que han de obtenerse del decreto en cuestión.

El plan que se comenta ha de beneficiar directamente a los productores agrarios y, como consecuencia, a la economía general de la República.

Viena Priemonė Gyventojų Sveikatos Sargyboje

UNA MEDIDA EN DEFENSA DE LA SALUD DE LA POBLACION

Vienas labai svarbus potvarkis, skirtas gyventojų sveikatai apsaugoti, buvo paskelbtas justicialistinės vyriausybės, Argentinos Gyvulininkystės Instituto, priklausančio Tautos Ūkio Ministerijai, vardu. Minėtu potvarkiu apribojamas leidimų išdavimas jautienos, avienos ir kiaulienos mėsos gamintojams, esantiems Gran Buenos Aires ribose. Tuo potvarkiu pasinaudojančios įmonės kaip tik atitinka visus šiai pramonės sričiai statomus reikalavimus. Jos šį uždavinį atliks glaudžiai bendradarbiaudamos su veikiančiomis didžiosiomis skerdyklomis. Tuo tarpu šio potvarkio neigiamai palietos įmonės yra kaip tik tos, kurios neatitinka minėtų reikalavimų, ne tik tuo būdu sudarydamos pavojų gyventojų sveikatai, bet ir nešdamos nuostolius tautos ūkiui savo nenašiu darbu, nes jų gamybos išlaidos yra žymiai didesnės negu modernių įmonių.

Šioji priemonė buvo pritaikinta minėtoje srityje veikiančioms skerdykloms tik nuodugnai apsvaresčius visas jų veikimo sąlygas. Pasitvirtino, kad daugelis nuo sausio mėnesio 31 dienos užda-

rytųjų skerdyklų, apie 70, neatitinka net mažiausių reikalavimų, taikomų šiam gyvybinės svarbos ir visuotinio naudojimo gaminiui, tuo būdu sudarydamos žymią kliūtį mėsos praktyboje. Šių įmonių įrenginiai, būdami blogam stovyje, neleidžia taip pat išnaudoti skerdienos liekanų, tuo būdu darydami žalą tautos ūkiui. Visa tai tik iš gamybinės ir taupumo pusės. Be to, šių skerdyklų bloga prekybinė organizacija didina tarpininkų skaičių, apsunkindama mėsos pardavimą ir ją pabrangindama, kaip jau buvo anksčiau minėta. Visa tai apsunkina taip pat ir priežiūros darbą valdžiai, kuri yra nusistačiusi sekti kainų kėlimą ir spekuliaciją. Taip pat ir iš sveikatingumo taško žiūrint, nė viena šių mažųjų įmonių neatitinka higienos reikalavimų, kuriuos technika ir mokslas stato, nei gyventojų, nei šių įmonių darbininkų atžvilgiu.

Šioji priemonė siekia, kad mėsa, pirmojo reikalingumo gaminy, pasiektų vartotojus žemiausia kaina ir geriausiose sąlygose.

STUDENTŲ KONGRESAS ARGENTINOJE

Balandžio 25-29 d. d. Buenos Aprese įvyko Tarptautinis Studentų Kongresas, kuriame dalyvavo 33 laisvojo pasaulio tautų studentų atstovai. Kongreso tikslas — apsvarstyti bendrusius studijuojančio jaunimo reikalus, užmegsti glaudesnius ryšius tarp įvairių tautų studentų, pasidalinti mintimis ir patyrimu bei apsvarstyti opiusius pasaulio reikalus. Pagrindiniai posėdžiai vyko Fakultate de Derecho (Teisų Fakulteto) rūmuose, bet buvo lankomos įvairios moderniosios Argentinos įstaigos bei įmonės. Kongresas apėmė šio krašto socialinių reikalų vedėją Ponią prezidentienę Evą Peron. o prezidentas gen. J. Peron dalyvavo užbaigos posėdy, pasakydamas tarptautiniais klausimais kalbą.

Kongrese nedalyvavo iš už geležinės

uždangos bolševikinių universitetų, nei okupuotųjų kraštų laisvajame pasaulyje esančių studentų atstovai. Tačiau lenkams pavyko praversti du Londone esančio lenkų universiteto studentų atstovus ir įteikti anglų ir ispanų kalbomis paruostą promemoriją, nurodančią jų bolševikinę priespaudą esančio krašto bei studentų padėti. Beto. lenkai parodė didelę solidarumą kitų pavergtųjų kraštų studentams, kurie neturėjo galimybių Kongrese dalyvauti. Atskiru raštu lenkų atstovai įteikė Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Vengrijos, LIETUVOS ir Rumunijos atstovų pritarimą jų promemorijai, patvirtindami savo kraštuose esantį panašią padėtį ir prašydami visų tautų solidarumo kovoje už laisvę. Lietuvos studentus atstovavo stud. Vl. Malelaitė.

IŠ VISO PASAULIO

● Lietuvos pasiuntinybės Vašingtone leidžiamos anglų k. "Current News on the Lithuanian Situation" N. 9 ir 10/52 dėda Lietuvos Ministerio Vašingtone įteiktą Valst. Sekretoriui notą, taip pat 54 užs. reik. ministeriams per ambasadorius ar ministerius Vašingtone įteiktą notą, 7 tautų už gelež. uždangos memorandumą JT 6 plenumo pirmininkui dėj Lietuvoje vykdomų deportacijų lietuvių veiklos apžvalgą JAV-se ir kitur pasaulyje, įvairius reikšmingesnius pareiškimus apie Pabaltijo valstybes ir kt.

● Baigdamas šimtuosius metus, 1870 m. karo savanoris ispanas Pedro J. Telechea Irazetini pareiškė, kad jis niekada nepyksta, neina į kiną, neklauso radio ir neskaito laikraščių, o futbolis ir lenktynės, pasak jo, yra geriausia priemonė prarasti sveikatą.

● JAV greitu laiku turės radio bangomis valdomą motorą, specialiai skirtą atominei bombai nešti. Šio išradimo saplaptis yra uoliausiai saugojama.

● Daug triukšmo JAV-bėse sukėlusį žurnalisto Williamo Hillmano parašyta knyga "Ponas Prezidentas" tvirtina, kad Trumanas labiausiai buvo įsitiki-

nęs, jog karas su Rusija yra neišvengiamas, dviem atvejais: 1948 m. Berlyno krizės metu ir 1950 m., kai JT kariuomenė Korėjoje buvo priversta trauktis.

● Komunistinės Čekoslovakijos pasiuntinybės patarėjas Milos Pacak atsisakė grįžti į Pragę ir apleido Romą, prašydamas apsigyvenimui leidimo vienoje vakarų valstybėje.

● "The Eastern Quarterly" įsidėjo lenko J. Poniatowskio straipsnį apie Centro ir Rytų Europos, vadin. Internarium, kraštų gyventojų skaičių. Mums įdomūs paskelbtieji duomenys, kiek jie byloja apie lietuvius. Autorius, imdamas 1939.9.1. statusą, pažymi, kad tuometinėje Lietuvos teritorijoje buvusių gyventojų skaičius 1950 m. pabaigoj liko tas pats — 2.572.000, tik pasikeitė jų tautinis sąstata, būtent grynų lietuvių skaičius 2.060.000 sumažėjo 530.000, ir jų beliko 1.530.000; žydų skaičius iš 180.000 sumažėjo iki 10.000, lepkų iš 150.000 į 110.000, vokiečių, kurių buvo 140.000, dabar visai nebelikę, iš latvių buvusių 8.000 beliko vos 1.000, o rusų ir kt. prie tos grupės priskiriamų gyven-

tojų skaičius iš 34.000 padidėjo 887.000 ir siekia 921.000. Prieš karą Lietuvoje ir Estijoje vyravo moterys, o dabar jau ir Lietuvoje sutikti jauna vyrą yra retenybė. Taip baigia alinti Lietuvą bolševikai.

● Kanadoje Ontario provincijos sveikatos ministeris Dr. MacKinnon Phillips pareiškė nuomonę, kad reiktų suvaržyti imigrantų įvažiavimą į Kanadą sveikatos sumetimais. Esą reiktų griežtai tikrinti ar kas iš imigrantų norinčių nesigro patars ar jo šeimoje džiava, kad neapsunkintų valstybės ir krašte neplatintų ligos.

● JAV nori, DP įstatymui pasibaigus, išleisti iš Europos "virš kvotos" dar 300.000, taip pat padidinti kvotas terminiams iš už geležinės uždangos, ypač pabaltiečiams, o Europoje likę tremtiniai tikisi, jog dabar, suradus nuostabius vaistus džiavai gydyti, ir jiems bus atvertos durys į JAV, kur yra nemaža jų giminių ir gerų pažįstamų.

● Europos Sąjūdžio Estų Tautinis Komitetas, kuris palaiko nuoširdžius santykius su mūsų veiksniais, šiem metams yra išrinktas tokio sąstato: A. Rei (pirm.), min. A. Varma (vicepirm.), A. Horn (vykd. sekret.), nariais — I. Mikiver, T. Kint, J. Sikkar, J. Mikkelsen, H. Kjšsk, pulk. J. Raudmac, H. Tomnisson, E. Uustalu, A. Peets, P. Selli, prof. J. Mets. Jų conras yra Stokholme.

● Iš JAV vėl grįžo į Vokietiją ir gyvena toliau Bonnoje prie vokiečių vyriausybės žymusis amerikiečių žurnalistas L. Schweitzer jų INS spaudos agentūros atstovas, kuris toliau palaiko glaudų ryšį su mūsų laisvinimo veiksniais.

Kun. J. Bružikas su lietuviukais

PAKELIUI I PARAGVAJU

Rašo VLADAS VESELAUSKAS

Šių metų atostogas praleisti pasirinkau Paragvajaus valstybę. Paragvajų yra mažai lietuvių lankomas, todėl ir pa norau pažinti šį kraštą. Grįžęs iš Paragvajaus, noriu ir "LAIKO" skaitytojus bent paviršutiniškai supažindinti su šiuo lietuviams mažai pažįstamu kraštu.

Pirmausia teise įvažiuoti į Paragvajų. Turint Argentinos policijos išduotą asmens liudijimą (cedula de identidad), lietuviško paso nereikalauja. Beto, reikia dar turėti gero elgesio liudijimą (cert. de buena conducta), skiepi ir geros sveikatos liudijimus. Turint šiuos keturis dokumentus, Paragvajaus konsulas išduoda atskirą dokumentą, su kuriuo jau laisvai galima važiuoti į Paragvajų.

Išvažiuoju mudu su žmona balandžio 11 d., t. y. Didįjį Penktadienį. Tą pačią dieną laiškanėšys man atnešė laišką su Velykų sveikinimais, po kuriais buvo pasirašyta kan. dr. Pr. Brazio ir misijonieriaus kun. J. Bružiko. Atsakyti jau nebesuspėjau. Turėjau išvažiuoti. Tegu bus leista man per šio laikraščio skiltis padėkoti kun. dr. Pr. Brazii ir misijonieriumi kun. J. Bružikui už Velykų švenčių progą pasveikinimą.

Lygiai 6 val vakaro iš Darscna Sur gražus, moderniškas laivas Washingtono pradžioje plaukti į šiaurės pusę, kaskart vis daugiau nutoldamas nuo Buenos Aires miesto. Kartu ir mudu su žmona tolstame nuo Buenos Aires, nutoldami ir nuo savųjų tautiečių, kurie gyvena šiame mieste ir su kuriais tiek dažnai tenka susitikti. Velykų šventės teks praleisti vieniems, atrodo, kad Posadas mieste. Man asmeniškai Velykų šventės yra labai reikšmingos, Velykų sekmadienį esu gimęs. Jau kada gerokai nutolome nuo Buenos Aires ir atsidūrėme plačiojoje ir neramiojoje Rio de la Plata upėje, nenoromis atsiminiau tą laiką, kada plaukiau per Atlantą į Pietų Ameriką. Tai buvo prieš 22 metus. Žinoma, dabartinė mano kelionė labai skirtinga nuo pirmosios. Dabar važiuoju pasivažinėti, o tada važiuavau į kitą kontinentą, visai nežinodamas, kas mane laukia. Tada važiuavau trečiąją klase, o dabar pirmą. Kur yra visi patogumai: skaitymo salė, čia pat pianas, radio, patefono plokštelės. Viskas keleivių naudojimuisi. Leista net ir šokti.

Po keturių kelionės valandų pasiekėme Uruguay upę. Šia upę plaukiant į Šiaurę, visą laiką buvo matyti abu pakraščiai: rytuose — Urugvajus, vakaruose — Argentina. Šeštadienį 7 val. ryto pasiekėme Concepšion del Uruguay miestą. Čia buvo mūsų laivo kelionės pabaiga. 8 val. 30 min. traukiniu pradėjome važiuoti į Šiaurę.

Buenos Aires mieste buvau girdėjęs kad dabartinis laiku važinėti po provinciją yra labai sunku. Sako, labai trūksta sėdimų vietų. Tai netiesa. Nuo Concepšion del Uruguay iki Concordia visą vagoną tik mudu su žmona buvome užėmę. Concordia mieste prilipo daug žmonių, bet vagonų neperpildė. Ligi paskutinio Entre Rios provincijos miesto Chajarį važiuoju tie patys keleiviai. Įvažiuoju į Corrientes provinciją, keleivių vėdai pradėjo keistis. Kiekvienoje stotyje vieni išlipdavo, kiti įlipdavo. Ir taip važiuoju lig pat Posadas miesto. Į Posadas miestą įvažiuoju Velykų rytą, 10 val. 30 min., tai reiškia po 40 val. ir 30 min. kelionės.

Posadas miestas paskutinis Argentinoje. Kitoje Alta Parana upės pusėje jau Paragvajaus miestas Encarnación. Nutarėme 2—3 dienas praleisti Posadas mieste. Pavalgę viešbutyje pietus, gerai išsimaukę, truputį po kelionės pailsėję nutarėm aplankyti lietuvių p. Marijoną Kliuką. Tai stambus prekybininkas. Turu irmo krautuve ir, beto, visai atskirai nuo šios krautybos verčiasi automobilių ir siuvamų mašinų pardavimu. Kitą dieną aplankiau p. Stasį Firevičių. Jis yra tikra to žodžio prasme lietuvis milijonierius. Labai malonus ir nuoširdus žmogus. Stambūs miško pirklys. Turi daug nuosavybių. Jo dukė lanko fizikos — matematikos fakultetą La Platos universitete. Buenos Aires miesto lietuviams, kurie vienaip ar kitaip yra surišti su m-džio prekyba, patartina užmegsti tiesioginį ryšį su p. S. Firevičium. Vakare p. Firevičienu lydimas aplankiau p. Daugirdienę, kuri turi maisto krautuve. Teko matytis ir su p. Dana Stašaityte de Olmedo.

Trečiądienį, balandžio 16 d. ankstyvą rytą mažą garlaiviu persikėlėm į Encarnación miestą, jau Paragvajaus teritorijoje. Kelionė tęsėsi 15 minučių. Įžengti į Paragvajaus teritoriją užteko tik cedula

de identidad. Jokių kitų dokumentų nereikalavo. Išsikalbėjus Paragvajuje šiuo reikalu, kai kurie man tvirtino, kad pasitaiko atsitikimų, nors labai reti, jog kartais uosto prefektūra užsispiria, reikalaujama parodyti Paragvajaus išduotą dokumentą.

Encarnación yra trečiasis savo didumu Paragvajaus miestas. Mažesnis už Posadas, Encarnación lietuviškai reiškia įsikūnijimą. Nuvažiuavus iš Buenos Aires į Urugvajaus sostinę Montevideo, didelio skirtumo nėra. Žmonių išvaizda, papročiai, kultūra yra ta pati. Tuo tarpu įžengus į Paragvajų, greit pajunti, kad jau esi kitoje valstybėje. Visa labai skirtinga. Ateivių yra daug. Argentinoje ir Urugvajuje daugumą atėivių sudaro ispanai ir italai, o Paragvajaus vokiečiai, šveicarai, belgai, rusai, lenkai ir ukrainiečiai. Tiekrujų ispanų ir italų yra mažai. Prie Encarnación miesto yra daug europiečių kolonistų — ūkininkų. Anksčiau čia buvo ir maža lietuvių kolonija, pavadinta Colonia Baltica. Dabar jos vardas pakeistas į Colonia Capitan Miranda. Lietuvių dabar čia jau nebėra. Išpardavę ūkius, daugumas išvažiuo į Buenos Aires. Man šioje kolonijoje buvo žinomas lietuvis p. Mykolas Pupkinas, bet Encarnación mieste iš vieno ukrainiečio sužinojau, kad p. Pupkinas, išnuomavęs savo ūkį, jau prieš pora mėnesių išvyko į Buenos Aires. Vienas lenkas man papasakojo, kad kolonijoje Santa Maria gyvena lietuvis. Kadangi nuo Encarnación tik 5 kilometrai, aplankėme. Pasirodė, kad tai Lietuvos rusas Kazlauskas. Gimęs ir augęs Kaune. Nei jis, nei io žmona tiek lietuviškai, tiek ispaniškai nemoka. Pasigyrė, kad adv. R. Skripitis, lankydamas Pietų Amerikos valstybes, taip pat juos yra aplankęs. Sūnus g rai lietuviškai kalba.

Po poros dienų iš Encarnación traukiniu išvykome į Paragvajaus sostinę Asunción, Lietuviškai reiškia Ižengimą (į dangų — V. V.). Nuo Encarnación iki Asunción 370 km. Paragvajaus gamtos vaizdai labai panašūs į Brazilijos, ypač patį iš Sao Paulo miesto išvažiuojus Estrada Feirra Paulista linkme. Asunción mieste sutikau lietuvių tremtinį, atvykusį į Paragvajų prieš tris metus, inž. Joną Ivanuską. Jis dirba kaip inžinierius viešųjų darbu ministerijoje. Pažįsta šiuos Buenos Aires miesto gyvenančius lietuvius ir prašė perduoti jiems linkėjimus: agronomo Antano Šantaro šeimai, p. p. Kuprevičių šeimai, p. p. M. Ielų šeimai ir p. Ignai Padvalskiui.

ROSARIO LIETUVIAI

KORDOBOS LIETUVIAI PAS ROSARIEČIUS

Gegužės 11 d., minint Motinos Dieną, Rosario lietuviai turėjo garbingų svečių iš Kordobos. Minėjimas įvyko gražioje Anglų salėje. Pirm. V. Seniūnui atidarius minėjimą, visą menišką programą su vaidinimais ir dainomis išpildė kordobiečiai: p.p. A. Zotovienė, J. Simoliūnienė, O. Židonienė, K. Sadukas ir K. Jankūnas. Buvo gražiai suvaidinta ir visiems juoko sukėlė komedija "Uošvė į namus, tylos nebebus". Sufleris ir scenos prižiūrėtojas buvo Kaz. Sadukas (sūnus). Paskiau p. Mirta Rukšytė Cardinaletti paskambino kelis dalykėlius pianu. Ugningą žodį tarė kun. J. Bružikas SJ, kuris atvyko net iš Santa Fe, kur lietuviams pradėjo vesti dviejų savaitių msijas. K. Sadukas įteikė Susivienijimo dovaną Rosario Lietuvių Bendruomenei per pirm. V. Seniūną. Visą programą vedė kun. Kaz. Vengras MIC. To pačios dienos ryte buvo Mišios už visas Motinas Saladillo bažnyčioje, kur giedojo lietuviškas ir Buen Pastor mer-

gaičių chorai. Sveikintinas Kordobos lietuvių bendradarbiavimas su Rosario lietuviams.

- Lietuviškos pamaldos Saladillo bažnyčioje yra sekmadieniais 10,30 val. ryto.
- Petras Radzevičius mirė Pueblo Nuevo miestelyje. Palaidotas Galves kapuose.
- J. Šimkus smarkiai susižeidė auto nelaimėje. Buvo užkliudytas važiuojant dviračiu. Gydos R. S. Peña ligoninėje.
- Juozas Dijokas po sunkios operacijos sveiksta savo namuose. Linkime greito pasveikimo.
- Marija Stundžaitė, Rosario lietuvaitė, laimėjo šio miesto gražuolių rinkimus.
- Gyvojo Rožančiaus mišios ir susirinkimas įvyksta birželio 1 d. Narės ir nariai kviečiami skaitlingai dalyvauti.
- Rosario mieste trumpai viešėjo kun. dr. K. Černiauskas MIC, inž. J. Ramanauskas ir B. Šerkšnas. Svečiai viešėjo pas p.p. B. ir A. Švartius.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

1. Nelė Mazalaitė, GINTARINIAI VARTAI, Išleido LKSD Knygos Klubas Chicagoje, 1952 m. Viršelį priešė dail. B. Vilkutaitė - Gedvilienė. Labai įntryguojančių legendų rinkinys, kuris nuo pradžios iki pabaigos žavi skaitytoją savo nepaprasta įtampa. Knyga turi 348 psl.
2. Stasius Būdas, VARPAI SKAMBA. Apsakka, išleista LIETUVIŲ DIENŲ leidyklos Los Angeles, 1952 m. Viršelis dail. P. Puzino. Išleista gerame popieriuje ir turi 180 psl.
3. Kun. Dr. J. Vaitkevičius MIC, GYVOJI DVASIA, II tomas. Mąstymų knyga. Išleista Chicagoje 1952 m. Kiekvienam gilesnio gyvenimo prasmės įieškantiems labai tinkama knyga. Galima gauti taip pat ir I tomą.
4. LUX CHRISTI, Biuletens Kungams. Nr. 2 (5), Balandis — Birželis, 1952 m. Vyr. Red. Kun. prof. St. Yla.
5. ATEITIS, Lietuvių Katalikiškojo Jaunimo žurnalas, Nr. 3, 1952 m. Vyr. Red. Paulius Jurkus.
6. LAISKAI LIETUVIAMS, Nr. 4, Balandis, 1952 m. Red. T. J. Vaišins.
7. MŪŠŲ VYTTIS, PLSŠ Vadų, Vadovių ir Akademikų Skautų — žių Laikraštis, Nr. 3-4 (41-42). Kovas-Balandis, 1952 m. Red. Br. Kviklys.
8. CHRISTIAN DEMOCRACY IN CENTRAL EUROPE, išleista N. Y. 1952 m. Lietuviškąją dalį parašė prof. Kaz. Pakštas. Lietuviškoje dalyje įdėti prof. K. Pakšto ir prof. M. Krupavičiaus paveikslai.
9. RYKSTĖ, Balandžio 1, 1952 m. Vienkartinis jūmoro laikraštis.

A. Grigaitytė vestuvėse su R. Jasiuliu

Lietuviai visam pasauliui

● Kun. Antanas Kardauskas, kuris su savo broliu kun. Jonu Kardausku prieš kurį laiką lankėsi Argentinoje, iš Čilės per Kubą gegužės 21 d. išvyksta į Š. Ameriką. Apsistos laikinai pas Kun. Dr. T. Narbutą, 1032 Van Buren Ave., NW Grand Rapids 4, Mich.

● Vykdomoji Taryba yra numaciusi išleisti visą eilę reprezentacinių leidinių, liečiančių lietuvių tautos kultūrą, meną ir istoriją. Taip pat norima nedideliais veikalais anglų, prancūzų, vokiečių, italų, ispanų ir kt. kalbomis duoti naujaušią žinių apie Lietuvą, parodyti, kaip lietuvių tauta pavergtoje tėvynėje ir kitur kovoja už savo laisvę. Kadangi svetimieji domisi mūsų liaudies kultūra, norima duoti ir naują Mūsų šios lietuvių dainų bei pasakų leidimą.

● Per Verbas URT valdytojas prof. Z. Ivinskis buvo išvykęs į Paryžių, kur su Lietuvos atstovu Prancūzijoje Dr. S. Bačkiumi tarėsi užsienio politikos klausimais. Ta pačia proga su prof. J. Baltrušaičiu buvo aptarti kultūrinės propagandos reikalai. Ten taip pat susitiko su žinomu amerikiečių žurnalistu L. Schweitzeriu, kuriam suteikė naujaušią žinių apie Lietuvos bylą.

● Balandžio 22—25 d. URT vald. prof. Z. Ivinskis ir min. E. Turauskas dalyvavo konferencijoje bei konferencijoje, kurioje buvo sudarytas vokiečių komitetas krikščioniškai kultūrai ginti. Tas tautinis komitetas priklauso tarptautiniam komitetui, į kurį įeina keliolika Europos tautų, jų tarpe ir lietuvių. Buvo paskleista Lietuvos klausimu literatūros ir elcėi asmenų įteikta min. E. Turausko paruošta promemoriija apie tautų dūdybę Lietuvoje.

● Balandžio 20—24 d. Vokietijoje įvykusioje Dūselendorfo mieste tarpeuropinėje konferencijoje socialinei taikai įgyvendinti lietuviams atstovavo Dr. P. Karvelis. Konferencijos uždavinys — susipažinti su samdinių dalyvavimo formomis įmonės išdavose. Konferencijoje dalyvavo mokslinių institutų žinovai, įmonių atsakingi vadovai, profesinių sąjungų atstovai tiek iš įvairių Vak. Europos kraštų, tiek ir iš anapus geležinės uždangos esančių tautų.

● Prancūzijos švietimo minist. Andre Marie balandžio 15 d. kartu su svarbiaisiais savo bendradarbiais priėmė pavergtųjų kraštų profesorius. Lietuvos profesoriams atstovavo prof. J. Baltrušaitis, VLIKO patarėjas kult. reikalams. Teirautasi, kuo Prancūzija galėtų kultūrinėje srity padėti pavergtųjų kraštų profesoriams — intelektualams, jau

niems mokslininkams, studentams ir t. t. Tuo reikalu prof. J. Baltrušaitis, surinkęs reikalingus duomenis, įteiks atskira memorandumą.

● "Amerikos Balso" pareigūnai J. B. Laučka ir pulk. K. Grinius gegužės 2 d. išskrido į Vokietiją. Jų tikslas — suorganizuoti AB lietuviško skyriaus padalinį Munchene. Transliacijos iš Muncheno numatomas pradėti gegužės 15 d.

● Vietoj į Europą išvykusio prof. J. B. Končiaus BALFo pirmninko pareigų eiti direktorių buvo išrinkta žinoma visuomenės veikėja A. Vileišytė-Devenienė.

● New Yorke suorganizuota tremtinių Liberalų Unijos lietuvių tautinė grupė, kuri įeis į Amerikos Liberalų Uniją. Lietuviams vykdomajam komitete atstovaus M. Tolišius, Dr. V. Kanauka ir St. Mackevičius, o visuot. suvažiavimą, be in. atstovais deleguojami Dr. B. Nemickas, V. Rastenis ir Dr. J. Petkevičius.

● Pulk. VI. Rėklaitis mirė JAV-bėse. Jo šeima išstremta į Sibirą.

● Dail. A. Šepetys Floridos tarpt. meno parodoje gavo premiją už paveikslą "Žiema".

● Sveicarijos L. B. Taryba pareigomis pasiskirstė taip: pirm. Dr. A. Gerutis, vicepirm. E. Garbačiauskienė, sekret. Bir. Šaulytė, nariais — inž. J. Stankus, Dr. V. Dargužas, V. Gegeckas ir J. Audenis.

VIEŠBUČIAI ATOSTOGOMS:

- PENSIŌN "LITUANA", sav. Juozas Palšis: Villa Rumipal, Córdoba, Dpto. Calamuchita. Prie žavingo kalnų ežero (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus patarnavimas. Pragyvenimas dienai tik \$ 17.
- CONDOR HOTEL, Villa Rumipal, frente al Balneario del Embalse del Rio III (Sierras de Córdoba). Sav. Janc. Kruckonis ir Degulis. Lietuviški valgiai. Pragyvenimas dienai tik \$ 19.
- "LIETUVA" Sav. V. Naivaika. Dėl informacijų kreiptis: Turismo Agencia, Florida 165 (Galeria Güemes), escritorio 529, p. 5, T. E. 33-9584
- ŽEMAITIJA". Islas del Ibcuy. Sav. J. ir A. Burokai. Dėl informacijų kreiptis: Sr. Sanchez Penaud agent.: Florida 165 (Galeria Güemes), p. 5, usc. 529, T. E. 33-9584.
- OPTIKAS V. RASIŪNAS: Gral. Mariano Acha 876, Morón: šešt. 13—17 v. ir sekm. 13—16 val.
- MINKŠTŲ KEDZIŲ DIRBTUVE, sav. Mikėlionis ir Gelbuda: Cosquin 5565, Villa Lugano.
- GROŽIO SALONAS "LA RUBIA" sav. ONA KASPARIENĖ: Soler 3441, Bs. Aires, T. E. 79-2528.
- MOTERŲ GROŽIO SALONAS IR KIRPYKLĀ "HENRY". Įvairiausių mačų šukavimas moderniausiomis priemonėmis, 20 metų praktika. Sav. Henrikas Lukaševičius: Leandro N. Alem 818, Banfield.
- CIUZINIŲ UŽUOLAUDŲ DIRBTUVĖ - PARDUOTUVĖ. Parduodama bodelna, vilnos, įvairios drobės, valizoms užvalkalai, gulimos kėdės ir turkiškos lantos. Taisomos minkštos kėdės. Sav. Antanas Salčiūnas: Juan B. Alberdi 933 — Buenos Aires — T. E. 60-2784.
- VLADO MASIOKO SŪRAUS VANDENS MAUDYKLE "KAUNAS". Puikų plaukiojimo baseinas 30x10x2 metrų. Viliojanti aplinka prie pat Buenos Aires: La Salada, prov. Bs. Aires. Vykti traukiniu nuo Uruburu tilto iki est. Igr. Budge arba kolektyvu Nr. 32 nuo Centenera iki pat galo. Lietuvių pas lietuvi!
- HORACIO E. CZOP fotografuoja vestuvių, gimtadienių, sužadėtuvių, krikštų ir įvairių švenčių progomis. Išla 3317, Val. Alsina (4 de Junio).

JUOZO ŠNIPO BATŲ DIRBTUVE ir Cigarečių Parduotuvė: Cabildo 651, Villa Porvenir, Avellaneda. Gaminami nauji ir taisomi seni batai.

BERISSO

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Berisso lietuviai Motinas pagerbė gegužės 11 d. Šv. mišias už gyvas ir mirusias motinas atliko kun. J. Margis, pasakymas atitinkamą pamokslą. Nemažai buvo susirinkę lietuvių ir daugėjo prie bendros Komunijos. Per pamaldas gražiai giedojo "Mindaugo" Dr-jos chorai.

"Mindaugo" Dr-jos patalpose buvo bendri pietūs ir 5 val. vak. gražus Motinų pagerbimas, kur paskaitė skaitė jauna lietuvaitė L. Klimaitytė, kalbėjo choro vadovas Alf. Petrėitis, o po to buvo suvaidinta komedija "Jonelio klaida", surežisuota P. Stroliaus. Vaidino jaunieji artistai, kurie jau tiek vaidyboje, tiek ir liet. kalboje padarė gerą pažangą. Vaidintojai. — J. Stočkūnienė, E. Bobinis, N. Marcinkevičiūtė, L. Mikėlaitis, L. Gabriūnas, J. Trinskytė, — visiems gerai pažįstami. Vaidinimui pasibaigus trumpą žodį tarė kun. J. Margis, o I. Mažiūkaitė, J. Trinskytė ir N. Marcinkevičiūtė padėkdamavo po eilėraščių, L. Gabriūnas užbaigė akordeonu pagrojo įvairių muzikos gabalėlių. Taip baigė programą ir pirm. P. Rožanskas uždarė minėjimą, padėkdamas visiems susirinkusiems.

Reikia paminėti, kad šventėje dalyvavo Armour fabriko viršininkas JAV lietuvis p. F. Minkevičius su Ponia, J. Kneiper su šeima, spaudos atstovas N. Caorsi ir k.

Prie pietų paruošimo uoliai dirbo p. p. Pilka, o programos pravedimui darbovosi dr-jos narys Juozas Šimėnas.

"NEMUNO VALDYBA PASISKIRTE PAREIGOMIS

Berisso Kultūros ir Savišalpos Dr-ja "NEMUNAS" savo narių visuotiniame susirinkime š. m. balandžio 20 išsirinko naują 1952-53 m. Valdybą, kuri pasiskirstė pareigomis taip: pirm. Konst. Meškėnis, vicepirm. VI. Čechys, sekret. P. Navickas, sekret. pad. L. Ivoševičius, išd. J. Berantas, išd. pad. J. De Michelis, nariai: Pr. Dulka, J. Meškėnis, J. Vitas, K. Štreimikis, V. Aviltis ir Ant. Mazuraitis, kand.: Ad. Miselis, P. Kiaulėnas, Pr. Da'inda ir Kaz. Svėreckas. Reviz. Komisiją sudaro: Kaz. Kvedaras, P. Mozolis ir B. Kachuk. Naujajai Valdybai linkėtina sėkmingos darbuotės.

LIETUVIŠKA DANTŲ KLINIKA

Consultorio Dental "PAVON"
Sav. N. KRUKAUSKAS
Dirbtiniai dantys — karūnelės — blombavimas — d. traukimas. Dantistai diplomuoti viet. universitete. Priimama: pirm., treč., penkt. 14—20 val. — Susikalbama įv. kalbomis. Avda. Pte. Perón 488 (buv. Pavón), Avellaneda (prieš. Avell. gelež. stotį)

PADEKA

"Mindaugo" Dr-jos valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems prisidėjusiems prie dr-jos 21 m. sukakties minėjimo. Dėkoja Liet. Sus. Argentinoje Ekskursijai, pirm. E. Šimkūnui už sveikinimą ir bronzinės lentos, kaip amžinos draugystės ženkle, įteikimą, Vyčių valdybai ir Vyčiams už gražų pergamimą, A. L. B. red. K. Norikui, Liet. Dr-jai "Nemunas", Šv. Cecilijos chorui, ukrainiečių Dr-jai "Prosvit", "Mindaugo" Dr-jos chorui ir jo vadovui A. Petraičiui, K. Pilkaui už kalbą, vaidintojams už gražų vaidinimą ir visiems dalyvavusiems.

"Mindaugo" Dr-jos Valdyba.

● Marija Zujūtė jau kuris laikas serga ir gydos savo namuose.

URUGVAJUS

MOTINOS DIENA URUGVAJUJE

Pirmojo Gegužės sekmadienio rytą, tradicinę Lietuvos Motinos Dieną, Urugvajaus lietuvių nepaprastai gausiai rinkosi į lietuviškas pamaldas. Teko net kiek suvėluoti su pamaldomis, nes didelis būrelis Mamyčių norėjo atlikti išpažintį, ir priimti Šv. Komuniją savo šventėje. Prie Dievo stalo jas lydėjo ir būrelis vaikų, kurie norėjo įteikti tuo būdu savo Motinoms pačią brangiausią dovaną — Jėzų Kristų pasislėpusį šventoje Komunijoje. Per Mišias trumpai pakalbėjo vietinis Klebonas, o lietuvių ypatingai gražiai ir nuoširdžiai pagiedoję. Po Mišių šventei pritaikyta pomokslą pasakė T. Mikalauskas, apibūdindamas moters teisę, pareigą ir garbę būti Motina. Tai šventei buvo pritaikyta ir Lietuvių kataliku radijo programa. Ten girdėjosi Argentinios ir Brazilijos lietuvių įgiedotos plokštelių giesmės apie Motiną, gražiai padėkdamavo visada su dideliu įsiljautimu ir artistišku sugebėjimu deklamuoją Eduardas Greblūnas, ir Motinas pagerbiantį jautrų žodelį tarė T. Mikalauskas. Gale visi buvo kviečiami į Motinos dienos minėjimą surengtą U. L. Kultūros Draugijos patalpose. Minėjimą atidarė Kultūros Draugijos pirmininkas Klemensas Vidžius savo trumpoje jautrioje kalbelėje kviesdamas visus vieninti pagerbti save čia gyvenančias ir Lietuvoje likusias Mamytes. Kaip visų Motinų atstovė kalbėjo G. P. Grauzinienė, kuri labiausiai kreipėsi į jaunimą, ragindama likti ištikimais lietuviškų motinų sūnumis ir dūkromis. Po to trumpą žodelį tarė kolonijos kapelionas T. Mikalauskas pabrėždamas, kad Motinos pagerbimas yra kartu ir pasisakymas už Lietuvos laisvę ir prieš okupantų komunizmo, kuris savo kūrėjo Lenino žodžiais niekina Motiną ir siekia suardyti šeimą. Prakalbų dalį minėjime užbaigė savo ugningais žodžiais Julius Jazauskas ragindamas visus į vieną lietuvišką darbą. Visi jau nekantariai laukė pasirodant mūsų jaunųjų artistų, kurie suvaidino trijų veiksmų vaidelį "Smuikininkė". Vargšės našlaitės smuikininkės rolė labai įsijautusiai suvaidino Nijolė Stanevičiūtė. Jai sapnė pasirodžiusią motiną vaidino Janė Rakauskaitė. Nešlaitę priglaudusi šeimą pavaizdavo Albertas Markevičius, Janė Vėtaičė, Genė Švobaitė ir Pranas Baliukonis. Žymu muzika paėmusį į savo globą našlaitę gerai suvaidino Rikardas Vidžius. Veikalėlių sumontav. vedė ir režisavo p. mokytoja Stanevičierė. Per veikalėlių pertraukas labai vykusiai paskambino pianu jauna gabi pianistė

Paieškojimai

1. Nikodemas Gaizauskas ir Petraičiai iš JAV, kilę iš Milgaulių km., Gaurės valsč., Tauragės apskr. prašo atsiliepti iš to paties kaimo kilusią **Marijoną Joškytę**, maždaug prieš 15 m. emigravusią į P. Ameriką, rodos, į Argentiną. Prašoma rašyti šiuo adresu: Juozas Petraitis, Marian Hills Seminary, Clarendon Hills, Ill., U.S.A.
2. Bronius Maliauskas, gyv. Wilde, pajieško savo brolio karininko **Stepo Maliausko**, kilusio iš Telšių.
3. Vyt. Petronis, gyv. Brazilijoje, pajieško **Antano** ir Česlovo Petronių, kilusių iš Bielininkų, Ukmergės apskr.
4. Pajieškomas **Vincas Vartibavičius**, kilęs iš Naukių km., Obelių v., Rokiškio a.
5. **Antano Survilos**, gimusio Batakų parapijoje, Mickiškių km., į Argentiną atvykusio prieš Pasaulinį karą, pajieško sesuo **Magdalena Survilaitė Jankauskienė**, 194 Norfolk St., Cambridge, Mass., USA.

Pajieškomus arba apie juos žinančius prašoma pranešti "Laikui".

Rožė Ščesnulevičiūtė. Taip tikrai gražiai ir kultūringai buvo pagerbtos visos Mamytės.

A. KEVEŽA URUGVAJUJE

Ant. Keveža su žmona gegužės 14 d. išvyko į Montevideo, kur mano kurį laiką pabuvoti. Šioje lietuvių kolonijoje jis atstovaus "Laiko" administracijai ir skaitytojais turės progos atsilyginti už prenumeratą bei savo auka paremti steigiamos "Laiko" spaustuvės fondą.

"LAIKO" Administracija

● Londone buvo paminėta 50 metų sukaktis, kai ten įsisteigė draugija bažnyčiai ir kunigui išlaikyti ir kai pirmą kartą savoj lietuviškoj bažnyčioj buvo atliktos pamaldos. Dabar ten klebonu yra kun. dr. K. Matulaitis.

● REIKANLINGA VIREJA lietuvių šeimai. Kreiptis į "LAIKO" redakciją.

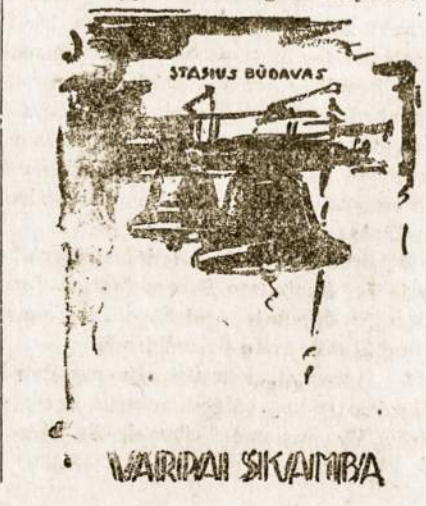
● MONTEVIDEO LIETUVIŲ KATALIKŲ radio pusvalandis duodamas kas sekmadienį per NORTON CX 44 14 (2) val. 5 min.

Pamaldos Montevideo lietuviams yra laikomos kiekvieną sekmadienį 10 val. Cerro parapijos bažnyčioje.

Pamaldos Rosario lietuviams kiekvieną sekmadienį vyksta Saladillo parapijos bažnyčioj 10.15 val.

Lietuvos Pasiuntinybė Urugvajuje: Juan Maria Perez 2820, Montevideo, Telef. 41-55-91.

Krautuvė "NARUŠIS"
Maisto produktai, gėrimai ir smulkios prekės; c. Unanue 6360, Villa Lugano. Sav. V. NARUSEVICIUS.

PIUKUS E. KUPREVIČIUTĖS KONCERTAS ROMOJE

Romoje viename iš aristokratiškiausių teatrų, Teatro delle Arti, balandžio 1 d. įvyko mūsų kolonijos smuikininkės virtuožės Elenos Kuprevičiūtės smuiko koncertas, sulaukęs didelio pasisekimo. Teatro salė buvo pilna rinktinės publikos: diplomatų, dvasininkų, visuomenininkų, muzikos žinovų, žurnalistų. Iš lietuvių dalyvavo ministrai Lozoraitis ir Girdvainis, vyks. Padolskis su prel. Tulaba ir beveik visa Romos lietuvių bendruomenė. Smuikininkė visus sužavėjo savo puikiu muzikos kūrinių atlikimu, susilaukdama didelių plojimų ir prašymų pakartoti. Pažymėtina, kad visiems ypač patiko Budriūno lietuviškoji "Rauda". Koncerto metu smuikininkė buvo apdovanota gražiomis gėlių puokštėmis, atsistomis Lietuvos Pasivientybės prie šv. Sosto, šv. Kazimiero kolegijos choro ir atskirų italų bei lietuvių. Buvo net iš Norvegijos ir Vokietijos. Laisvųjų Europos žurnalistų Federacijos Romos skyrius, kurios sekretorius yra lietuvis V. Mincevičius, atsiuntė didelę pintinę gėlių lietuviškoms spalvoms su gražiais linkėjimais menininkei ir Lietuvai.

Italų spauda ir kritika šį pirmą Kuprevičiūtės pasirodymą Italijoje įvertino labai palankiai, pažymėdamas, kad ji yra lietuvaite, pabėgusi iš sovietų okupuotos tėvynės. Patys didieji dienraščiai, kaip "L'Osservatore Romano", valdžios oficiozas "Il Popolo", nepriklausomas dienr. "Il Momento", tikrai puikiai įvertino šį koncertą. Pianinu akompanavęs vienas iš geriausių italų pianistų, Tullio Macozzi, pabrėžė, kad smuikininkė savo talentu mažiausiai prilygsta garsiausiems italų smuikininkams. Reikia tikėtis, kad po šio pasisekimo p. Kuprevičiūtė dar kartą sugrįš į Italiją ir duos savo vertingų smuiko koncertų kituose miestuose, kaip Milane, Turine, Florencijoje, Neapoly. (E).

V. LUGANO MISIJŲ UŽBAIGA

Dviejų savaitių misijos, kurias vedė V. Lugano lietuviams kun. J. Bružikas SJ, pasibaigė gegužės 4 d. Paskutinįją misijų dieną, sekmadienį, šeimos susirinko drauge ir šeimosis ėjo prie Komunijos stalo. Per mišias choras giedodavo atvykęs šv. Cecilijos choras. Po piet 4 val. vyrai, kurių nuostabiai daug buvo susirinkę, labai įspūdingai su žvakėmis rankose atnaujino krikšto pasizadėjimus. Tuo buvo užbaigtos misijos.

Tačiau Lugano lietuviai nenorėjo taip greitai misijonierių paleisti. Jie Dr. J. Basanavičiaus vardu Lietuvių Centro patalpose surengė kun. Bružiko 25 misijonierių minėjimą ir atsisveikinimą. Susirinkus tautiečiams, inž. L. Stašaitis jautriai žodžiu atidare pagerbimo vakarą ir toliau vedė visą programą. Be paties misijonieriaus, dar dalyvavo Lietuvių parapijos kleb. kun. dr. P. Brazys, vietos bažnyčios, kuriose vyko misijos, klebonas, Lietuvių Centro vicepir. p. A. Misiūnas, sekr. p. L. Mičiūda ir kt. Moterų vardu misijonierių sveikimo p. A. Mikėlionienė, ispaniška viską paaiškino ir suaktuvė proga sveikimo p. L. Mičiūda. Pats misijonierius vaizdžiai pasakojo savo išpūdius iš bolševikų kalėjimo, apie išvežimus ir apie jų valdymą Lietuvoje, pabrėždamas, kad "mes visi taip kalbame, nes kitaip negalima kalbėti — tai būtų netiesa". Jo kalba buvo išklausyta su dideliu dėmesiu ir net kitam ašara nuriedėjo. Kun. P. Brazys, kalbėdamas pranešė, kad nuo ateinančio skemadienio bus V. Lugane lietuviškos pamaldos kas antrą sekmadienį. Tai buvo sutikta su dideliu pasitenkinimu. S. Cristo bažnyčios klebonas pasisakė, kad jis imasi pavydi, kaip reikia misijas praveisti ir jose dalyvauti. Pradžioje visokią paramą lietuviams. Misijonieriaus pagerbimas praėjo tikrai šeimyniškoji nuotaikoje ir jautriai dvasioje, kokia retai pasitaiko. Prie to pagerbimo parengimo ypač daug prisidėjo p. p. Klimanskis, Urbonas, Rimkevičiai, Mikėlionienė, Norkaitis ir daug kitų.

Kr. Antanas Mikėlionis, kuris gyvena Bs. Aires mieste, sunkiai serga ir paguldytas ligoninėje — Instituto de Medicina Experimental. Eleonora Petritytė Stankūnienė su sūnum Juozu ir Dr. Baros buvo nuvykusi į šiluosius vandenis Jujuy provincijoje, kur išbuvo 20 d., pasimaudydama ir apžiūredama Argentinijos šiaurės gorių. Iš ten visi grįžo balandžio 26 d.

SUZAVĖTAS LUGANIEČIŲ GERUMU!

Neišsilauku nepareiškęs nuosirdžiausią padėką Villa Lugano ir apylinkėse lietuviams už jų gerumą, nuosirdumą ir dosnumą. Atlankęs 120 šeimų, niekur nesutikau nemalonumų ar šiurkštus priėmimo. Visur maloniai laukė, visur vaišino ir džiaugėsi apsilankymu. Net skirtingų pažiūrų žmonės neužgavo nė vienu žodeliu. Dviejų savaitių misijos pasisekė negirdėtu žmonių gausumu. Visomis dienomis rytais ir vakarais dalyvavo didelis tikinčiųjų skaičius, o vyrų savaitėje skaičius dar pasidarė didesnis negu moterų. Tikras misijonieriui džiaugsmas, bet nesulyginamai didesnis džiaugsmas Dieviškajai Jėzaus širdžiai, kuri vieno kito net po daugelio metų susilaukė prie Dievo Stalo! Bijojau, kad vyrai mažiau eis išpažinties. Bet kur tau! Bravo, vyrai! Tikrai užsitarnavote pagarbos ir padėkos.

Motinos Dieną, geg. 4, sunku buvo su- laikyti ašaras, kai išsiriškiavusios šeimos viena po kitos, tėvai su vaikais artinosi prie šv. Komunijos. Vietiniai kunigai sužavėti, nes niekad nebuvo matę tokio reginio. Į Maldos Apaštalavimą įsirašė 103 asmenys.

O kiek širdžių sujungė į vieną šeimynišką, jaukią nuotaiką atsisveikinimo vakaras Lietuvių Centre. Visi be galo džiaugėsi ir visi labai buvo patenkinti. Aš labai pamilau luganiečius. buvo sunku su jais skirtis... Bet dar kartą dėkingumo ir meilės banga suvirpino mano širdį, kai rytojaus, gegužės 5 d., atlaičiau už mirusius šv. Mišias, pakvietė mane į Santo Cristo klebonijos svečių kambarį, ir aš pamačiau būrį lietuvių delegatų su atnešta brangia dovana — mano kunigystės 30 metų pagerbimui. — rinktine gražia auksiniai kaspinais stula ir prie ligonio bei krikšto naudojama šv. aliejų indeliais. Ačiū! Ačiū! Neturiu žodžių išreikšti savo padėką, tik Mišių aukoj galėsiu tinkamai atsilygti ir padėkoti. Melsiuos, kad Jūs visi ištikimai išlaikytumėt per Misijas padarytus pažadus ir po mirties pasimatytumėm laimingi pas gerąjį Dievą ir Jo švč. Motiną. Sudie visiems ir tūkstančiams kartų ačiū!

Jūsų iš širdies dėkingas misijonierius kun. Jonas Bružikas, S. J.

MOTINOS DIENA LIETUVIŲ KOLONIJOJE

Motinos Dienos minėjimą, kaip ir kitais metais surengė Bs. Aires lietuvių kolonijai "Birutės" Dr. ja. Raudonų ir baltų gėlių prisegimu prieš pamaldas priminė kiekvienam jo gyvą ar mirusią motiną. Iškilmingose pamaldose, gražiai giedant šv. Cecilijos chorui, Aušros Vartų šventovėje buvo pasimeista už visas Motinas.

Po pietų Lietuvių salėje buvo suruoštas Mot. ir Merg. Dr. jos "Birutės" rengimas motinoms pagerbti. Dr. jos pirm. U. Šilaičienė tarus atidarymo žodį, jautriai pasikaitę apie Motinos reikšmę lietuvių tautai ir atskiram žmogui pasakė misijonierius kun. J. Bružikas. Trumpos pertraukos metu jaunutė Zuzana Vanagaitė padėklavo eilėraščių. Vėliau buvo suvaidinta 3-jų veiksmų drama "Knygnešio dukte", kurią gerai surežisavo mokyt. O. Bagdonienė. Lietuvių salės lankytojams jau gerai pažįstami vaidintojai savo roles atliko su geru įsigyvenimu. Danutės rolė Ant. Zekytė pasirodė su dar didesniu tobulumu kaip ankstesniuose vaidinimuose. Viktorės vaidmenį, nors po trumpo pasirošimo, visai gerai vaidino Nelida Povilonytė. Paprastai motinos rolėse esanti Ver. Jakubkienė šį kartą atstovavo dvarininkę. Aurimo, Juliano Virbuto ir Algimanto Dainoros vaidmenyse su pilnu atitikimu buvo St. Stanaitis, Henr. Bagdonas ir Leopold. Stankevičius. Kareivis buvo Ant. Samauskas. Veikalas, jautrus ir visai tinkamas Motinos Dievai, paliko malonų įspūdį ir gražius prisiminimus publikai. Užbaigai ta pati Z. Vanagaitė padėklavo jautrių eilėraščių. Programą gyvai ir sklandžiai vedė O. Kairėlienė. Po programos buvo bendras lietuviškas pasilinksminimas. — Np.

Sesuo Kamilė, palydėjusi Vyriausiąją šv. Kazimiero Seserų Motiną Juozapą ir Čikagoje praleidusi atostogas, gegužės 3 d. grįžo į Avellaneda.

Petras A. Kuraitis, žinomo Petro Kuraičio sūnus, baigęs mokslos pradėjo dirbti Vyriausiam Tribunalo Bs. Aires.

Nauji "Laiko" rėmėjai

"LAIKUP" ir steigiamai spaustuvei paremti aukojo tie NAUJI RĖMĖJAI: po \$ 100: Dr. J. Narbutas ir E. Talmanaitė; \$ 70: K. Nasickas; \$ 50: O. Baltušnikaitė; po \$ 30: M. Galeckas ir J. Povilonis; \$ 25: P. Mainonis; po \$ 20: A. Avietynas, A. Bružas, S. Eidietis, J. Paserbskienė, J. Račys, K. Ramanauskas, P. Sakalauskas ir L. Stankevičius; po \$ 10: inž. P. Bielskus, P. Česna, V. Diminskas, P. Lesčius, V. Lesniauskas ir J. Sabaliauskas; po \$ 5: E. Orlovas, E. Ryliskis ir K. Vaštaka. Visiems paskelbtiems ir nepaskelbtiems "LAIKO" Rėmėjams redakcija ir administracija taria lietuvišką ačiū.

LINKSMAS VYČIŲ VAKARAS

Lietuviškojo jaunimo Vyčių S-ga gegužės 10 d. atidarė savo šios žiemos vakarų sezoną. Gražiai išpuoštoji salė po atidarymo kalbos buvo suvaidintos dvi komedijos: lietuvių ir ispanų kalboje. Gražiai pasirodė dauguma jau pažįstamų vaidintojų, kurie lietuviškoje scenoje ne pirmą kartą pasirodo. Vaidino J. Juškaitė, J. Lunius, J. Linkevičius, A. Aleksa, J. Sarapinas ir J. Plioplis. Linksmai nuteikė publiką ir kiti gerai paruošti dalykėliai. Ypač gražiai sudainavo vyrų sekstetas — A. Slančiauskas, A. Bagdanavičius, K. Balsys, A. Aleksa, A. Mikūjonis ir L. Stankevičius, akordeonu pritariant P. Savickui. Buvo surainuotos liaudies dainos: "Kai aš turėjau", "Kam šeri žirgelį" ir "Sudie sešutės, lietuvaiteš". Po programos, kuri šį kartą gana punktaliai prasidėjo, buvo šeimyniški šokiai.

Šeimose

NAUJA ŠEIMA

Gegužės 3 d. Aušros Vartų lietuvių šventovėje kun. J. Margis palaikymo Kazimiero Balsio su Ross' Miller šeima. Kaz. Balsys yra labai gerai pažįstamas lietuviškai kolonijai, kaip veiklus Vyčių Sąjungos narys, nolis choristas ir gabus lietuviškų vakarų vaidintojas — komikas. Lietuvių salės lankytojai jį ne kartą matė Vyčių "Birutės" Dr. jos parengimuose. Sutuoktvių metu bažnyčioje giedodavo šv. Cecilijos choras. vadovaujamas muz. V. Rymavičiaus. Liudininkais (padrinis) buvo Adolfas Dementavičius ir Eugenija Šikaitė Tamošaitienė.

Vakare jaunojo tėvai p. p. Ona Simonaitytė ir Antanas Balsiai savo namuose, Guatemala 2182, Val. Alsina, surengė puikias vestuvines vaišes, kuriose dalyvavo didelis būrys lietuvių ir keletas kitų tautybių žmonių. Vaišių metu jaunavežius lietuvių parapijos vardu sveikino kun. J. Margis MIC, Vyčių — L. Stankevičius ir šv. Cecilijos choro vardu — P. Sakalauskas, linkėdami laimingo šeimos gyvenimo.

PAKRIKŠTYTI LIETUVIŲ BAŽNYČIOJE

Angėlė Izabelė Balbaitė, Joanos Zulenaits ir Vaclovo Balbatų dukte, balandžio 26 d. buvo pakrikštyta Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje. Krikšto tėvais buvo Vytautas Petronis ir Olinda Bruzbartaitė.

Jurgis Raulas Povilonis, Rosos Jakob ir Stasio Povilonių sūnus, buvo pakrikštytas Aušros Vartų bažnyčioje gegužės 3 d. Krikšto tėvais buvo Jonas Povilonis ir Teresė Deveikytė Jukevičienė. Vakare p. p. Povilonių namuose buvo šaunios krikštynos, kuriose dalyvavo didelis būrys giminių, draugų ir lietuviškoji kolonijos darbuotojų.

Albertas Stasys Skaržauskas, Stefanijos Grigaliūnaitės ir Stasio Skaržauskų sūnus, buvo pakrikštytas lietuvių bažnyčioje gegužės 10 d. Krikšto tėvai buvo Jurgis Bruzbarta ir Stasė Čiukšienė.

Eugėnija Rita Satkauskaitė, gvy. su savo tėveliais Melincue 3224, Bs. Aires, gegužės 3 d. šventė savo 15-kos metų sukaktį. Jos tėveliai ta proga surengė artimiesiems jaukius vaišes.

Ona Diana Morkūnaitė gegužės 24 d. Pompejos bažnyčioje sumainys žiedus su Roberto Durso.

Valerija ir Povilas Rastauskai balandžio 29 d. šventė savo vedybinio gyvenimo 20-ties metų sukaktį.

Petras Miliauskas paguldytas Muñiz ligoninėje ir jau baigia sveikti. Guli 8 salė, 10 lovoj. Toj pačioj ligoninėje jau kuris laikas serga R. Kesylis, kuris yra 22 salė, 22 lovoj.

Kęstutis Kačiulis po sėkmingos gerklės operacijos baigia sveikti namuose, Paraguay 731, Avellaneda. Uoliams "LAIKO" platintojui ir nuolatiniams talkininkui linkime geriausios sveikatos.

Karolis Šeškus buvo sužeistas. Gydoji namuose ir jau sveiksta.

LAIKAS

"EL TIEMPO" Semanario Litumo

Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. Aires; T. E. 20-9027

MR. V. L. AUSKAS
51 NORWOOD AVE
BROOKLYN 8, N.Y.
ESTADOS UNIDOS

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 4289
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 4015

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 350417

KAINA: Argentinijoje metams \$ 30.—, pusmečiui \$ 17.—, vienas nr. \$ 1.50. Urugvajuje met. 5 Urugv. pezai. Kitar — met. 3 doleriai. Oro paštas met. 3 dol.

la Quincena de Mayo, 1952 V METAI — Nr. 66

"LAIKO" GARBĖS LEIDĖJAI

Šio "LAIKO" numerio Garbės Leidėjai yra žymūs S. Amerikos lietuviai ONA PETRAUSKAITĖ ir VLADAS RASK-RASČIAUSKAI. Ponia O. Petrauskaitė yra gimusi S. Amerikoje, bet maža parvežta į Lietuvą augo netoli Radviliskio. 1927 m. grįžo į JAV-bes. Vladas Rasčiauskas gimęs ir augęs Panevėžyje. Kaip savanoris kovojė už Lietuvos nepriklausomybę. 1926 m. išvyko į Kanadą, o 1929 m. nuvyko į JAV-bes. Apsigyvenęs Čikagoje 1934 m. vedė. Savo darbuotum ir sumanumu gerai įsikūrė, laikydamas kelias moderniškas valgyklas ir supirkdamas bei parduodamas namus. 1947 m. vyko į Argentiną aplankyti savo žmonos sesers ir daugelio pažįstamų, kurie čia gyvena, bet atsitiko didelė nelaimė. Jie smarkiai apdegė ir turėjo ilgą laiką gydytis. Pagaliau išsigydyė, galėjo vėl iš naujo pradėti savo pramatyta kelią. Norėdami geriau susipažinti su įvairiais kraštais ir ten gyvenančiais lietuviams, p. p. Rasčiauskai aplankė Kanadą, Aliaską, Kaliforniją, Floridą, Meksiką. Visur rado daugiau ar mažiau lietuvių. Gerai mokėdamas keturias kalbas, sunkumų nesutiko. Kurį laiką pasilsėję, nutarė įvykdyti savo anksčiau nutrauktą kelią į Argentiną. Ir 1951 m. gruodžio mėn. atvyko į šį kraštą, kur Lanus mieste gyvena p. Rasčiauskienės sesuo su šeima, Agota ir Antanas Zubuliai.

Kad būtų lengviau aplankyti įvairias Argentinijos vietas, p. Rasčiauskai atsi-

vežė savo automobilį Cadillac, o įvairių vietų ir žmonių pažinimui turėjo filmų aparatą, kuriuo nufilmavo žymesnius lietuvių kolonijos centrus bei žmones.

Gegužės 6 d. Lietuvių salėje Avellanedoje įvyko gražios O. ir Vl. Rasčiauskų išleistuvės, sutraukusios virš šimto maloniosios šeimos draugų ir pažįstamų. To paties mėn. 9 d. p. Rasčiauskas išskrido į Braziliją, o vėliau ten prisijungs ir žmona. Iš ten skrenda atgal į Čikagą (6801 So. Loomis Blv. Chicago, Ill.), kurią buvo prieš keleta mėnesių palikę. Iš Argentinios išsinešė malonių įspūdžių ir daugelio lietuvių prielankumą.

Savo naujuosius Garbės Leidėjus p. p. Rasčiauskus "LAIKO" Redakcija ir Administracija sveikina, kaip pirmuosius iš JAV lietuvių kolonijos išsirašiusius ir neužmirštamus Argentinios lietuvių spaudos rėmėjų lapus, ir jiems, nuosirdžiai dėkodama, linki laimingos kelionės.

Mūsų mirusieji

NAUJAS KAPAS

Gegužės 1 d. nuo širdies ligos Bernai mirė mūsų tautietis Kazimieras Šapas. Velionis buvo gimęs 1907 m. Nekrošičių km., Viešvėnų par., Telsių apskr. Į Argentiną atvyko 1926 m. ir čia daugiausiai dirbo kaip mūrinkas. Buvo ne-

vedęs, bet nuliūdimo liko dvi jo seserys Argentinijoje, Emilija Mačionienė ir Stanislava Remeniėnė. Ir Lietuvoje — motina, vienas brolis ir keturios seserys. Sekančią dieną giminių ir artimųjų palyčėtas Kaz. Šapas buvo palaidotas Quilmes kapinėse.

Vladas Alaburda 47 m. amžiaus, gyvenęs Warnes 4171, V. Jardín, Bs. As., mirė gegužės 3 d. Paliko nuliūdusių žmogų ir septyniolikos metų dukterį. Palaidotas gegužės 4 d. Chacarita kapinėse.

PADEKA

Visiems prisidėjusiems prie Mot. Die- nos minėjimo, ypatingai veikalo "Knygnešio dukte" režisorei ir vadintojams, misijonieriui T. J. Bružikui už paskaitą, roles nurašiusiam p. Ant. Šantarui, prie tvarkos ir kitų darbų prisidėjusiems p. p. B. Gokui, P. Krivickui, A. Marenholcui, K. Kačiuliui, Matulioniams, P. Sakalauskui, O. Kairėlienei, Z. Vanagaitėi, K. Misiūnai ir visiems dalyvavusiems nuosirdžią padėką reiškia

Mot. — Merg. Dr. ja "BIRUTĖ"

Misijonierius kun. J. Bružikas SJ, baigęs misijas Villa Lugano lietuviams, išvyko į Santa Fe miestą, kur ves lietuviams dviejų savaitių misijas. Misijos bus gegužės 11—25 d.d.

Lietuvos Vyčių Sąjunga gegužės 24 d. turės savo uždarą narių užkandį (lunch) su pasilinksminimu Lietuvių salėje Avellanedoje.

TEMPERLEY

Argentinos Lietuvių Bendruomenės Temperley skyrius kviečia visus į rengiamą Motinos Dienos minėjimą, gegužės 25 d., sekmadienį, 4 val. p. p. gatvė 6-ta nr. 450, p. p. Morkūnų namuose. Programoje: čia gimusio jaunimo deklamacijos, baletas; Motinai skiriamos kalbos, gėlių įteikimas. Po programos šeimyniški šokiai. Įėjimas visiems laisvas. Rengėjai.

PASVEIKINO P. VAITKEVIČIŲ

Gegužės 1 d. ARLB Temperley skyrius pasveikino ir pagerbė Pilypą Vaitkevičių jo gimimo dienos proga. Kai kurie skyriaus nariai jau iš vakaro nuosirdžiai sveikino suaktuvininką, atnešdami iš Temperley apylinkės darželių surinktus gėlių puokštes. Organizatoriai susirinkus temperliškiam mažos lietuvaiteš buvo įteiktas didelis gyvų rožių buketas su ARLB Temperley skyriaus užrašu. Atėjus dvyliktai valandai ir armonikai užgrojus ir pasigirdus "Valio Pilypas", suaktuvininkas buvo savo tautiečių 3 kartus pakeltas. Po to tvarkos vedėjas Adomas Liačas tarė žodį ir pristatė sveiktinuosius: ARLB Temperley skyriaus pirm. J. Stasiulevičių, kuris plačiai apibūdino dienos reikšmę ir suaktuvininko nuopelnus lietuvių kolonijai, Vyt. Jusaitį, J. Zubricką ir k. Sugiedojus Ilgiausių Metų, vaišės tešėsi toliau. Krosnietis.

Gegužės 25 d., sekmadienį, Lietuvių salėje, Brasil 835, Avellaneda, rengiamas didelis šv. Cecilijos choro vakaras Lietuviškai Radio Valandėlei paremti. Bus savaidinta 3 veiksmų labai įdomi komedija "PIRŠLYBOS". Vaidina Villa Lugano Lietuvių Centro vaidintojų būrelis, režisuojamas p. E. Ryselienės ir p. St. Džiugio. Vaidins šie žinomi artistai: Stasė Brazdytė, E. Ryselienė, S. Grigaitė, A. Karosas, St. Džiugis, V. Misiūnas, L. Aglinskis ir R. Mankus.

Vakaro pradžia punktučiai 5 (17) val. vakaro. Po vaidinimo šeimyniškas pasilinksminimas.

PARDUODAMAS žemės sklypas (lotas) Paraguay ir Mendoza kampas — prie pat lietuvių parapijos bažnyčios. Teirautis pas Konstanciją Povilonytę arba "LAIKO" adminstr.